

Ειρήνη Χιώτη

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΔΡΙΚΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΟΡΤΡΕΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΩΝ
ΑΝΤΩΝΙΝΩΝ: ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Τα ελληνικά ανδρικά ιδιωτικά πορτρέτα της εποχής των Αντωνίνων είναι επηρεασμένα από την αυτοκρατορική εικονογραφία σε αρκετά μεγάλο βαθμό χωρίς ωστόσο να αντιγράφουν κάποιον συγκεκριμένο εικονιστικό τύπο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα νεανικά ιδιωτικά πορτρέτα τα οποία είναι επηρεασμένα από τους νεανικούς εικονιστικούς τύπους του Μάρκου Αυρηλίου, του Λουκίου Βήρου και του Κομμόδου, αλλά συνήθως συνδυάζουν στοιχεία από δύο διαφορετικούς τύπους και έχουν κάποια γενική φυσιognωμική ομοιότητα με το πρότυπό τους. Τα πορτρέτα των γενειοφόρων ανδρών αντίθετα παρουσιάζουν μικρότερη τυπολογική εξάρτηση από την αυτοκρατορική εικονογραφία, καθώς συχνά περιορίζονται σε κάποια γενική ομοιότητα στη μορφή της κόμμωσης, του γενιού και των φυσιognωμικών χαρακτηριστικών.

Το πρότυπο των πορτρέτων αυτών αναζητείται συνήθως γενικά σε παλιότερα πορτρέτα ανθρώπων του πνεύματος. Ωστόσο, τα πορτρέτα αυτά εντάσσονται σε τύπους που παρατηρούνται σε απεικονίσεις γενειοφόρων ανδρών σε επιτύμβια ανάγλυφα και σε πορτρέτα ανωνύμων ανδρών του 4^{ου} αιώνα π.Χ. Σκοπός της ανακοίνωσης είναι να διερευνηθεί κατά πόσο οι τύποι των ανδρικών ιδιωτικών πορτρέτων της εποχής των Αντωνίνων (πορτρέτα γενειοφόρων με κοντά ή μακριά μαλλιά, με αναστολή ή με φαλάκρα) υπάρχουν σε παλιότερες εποχές και ποιος είναι ο βαθμός εξάρτησής τους από τα κλασικά πρότυπά τους.